

Република Србија
Повереник за информације
Од јавног значаја и заштиту
података о личности

Тел: +381 (0) 113408 900
Факс: +381 (0) 11 3343-379
Булевар краља Александра 15
11000 Београд
office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

Број: 073-14-1602/2018-01

Датум: 22.10.2018. године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Свим посланичким групама и самосталним народним посланицима

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

11000 Београд
Трг Николе Пашића 13

ПРИМЉЕНО: 22. 10. 2018

Поштовани,

Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
			70126

Влада Србије је 25.9.2018. године утврдила и доставила Народној скупштини Предлог закона о заштити података о личности.

Предлагач закона, односно Министарство правде је пре утврђивања Предлога тражило мишљење Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности на Нацрт закона о заштити података о личности и Повереник је дао тражено мишљење бр. 073-12-1090/2018-02 од 7.8.2018. године. То мишљење је изразито негативно, указује на веома бројне мањкавости, нелогичности и недоследности које закон чине практично неприменљивим. Примедбе Повереника нажалост су, готово у потпуности игнорисане.

Међутим, Повереник не жели да ламентира над тим игнорантским односом, разлог за ово обраћање народним посланицима је нешто друго.

Оно што у утврђеном Предлогу закона посебно брине и што је разлог да се непосредно обратим народним посланицима јесте чињеница да је у члану 40. поменутог Предлога, којим се уређују ограничења права на заштиту података о личности, избрисана реч „законом“. У Нацрту закона у чл. 40. је исправно стајало, у складу са свим домаћим и међународним стандардима у области заштите људских права, да се права могу ограничити законом ако та ограничења не задиру у суштину основних права и слобода и ако је то неопходно и представља сразмерну меру у демократском друштву. Без било каквог смисла и разумног објашњења реч “законом” је избрисана из текста Предлога закона.

Упозоравам народне посланике да овакво решење води драстичном урушавању правног система, у потпуној је супротности са Уставом, законом и међународним документима и конвенцијама и озбиљно нарушава принцип владавине права. Готово да је излишно указивати на то да је овакво решење у потпуном несагласју са духом демократског друштва, те да су штетне последице по основна права и слободе грађана несагледиве.

Пре свега, Устав Републике Србије у члану 42. јемчи заштиту података о личности. Ставом 2. истог члана, одређено је да се прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности **уређује законом**. Последишно, услови под којим се могу ограничавати права зајемчена Уставом могу бити прописани само и искључиво законом.

Даље, и сама Општа уредба о заштити података (GDPR), на коју се у образложењу позива предлагач закона, у члану 23. инсистира на томе да се ограничења права могу вршити само на основу законских, тј. законодавних мера (legislative measure).

Осим тога, поред форме у којој се прописују ограничења, закон мора имати и одређени квалитет што је одавно врло јасно дефинисано у пракси Европског суда за људска права. Наиме, и у члану 8. Европске конвенције о људским правима којом се јемчи право на поштовање породичног и приватног живота прописано је да ограничења морају бити у складу са законом.

У пракси институције која штити права из Конвенције, Европског суда за људска права термин закон се односи на унутрашње право државе потписнице Европске конвенције о људским правима. Закон садржински мора бити компатибилан са појмом владавине права, а један од најважнијих елемената закона мора бити његова предвидљивост. То значи да закон мора гарантовати одговарајућу правну заштиту од произвољног мешања државних органа у права из члана 8. став 1. Формулација "у складу са законом", према судском тумачењу, значи да је сваком омогућен одговарајући приступ закону како би могао да стекне увид у то, која се правна правила могу применити на дати низ околности. Друго, то подразумева да закон буде формулисан у довољној мери прецизно, да би појединац могао према њему да управља своје понашање. Појединац треба да буде у стању да предвиди, и то у степену који је разуман у датим околностима, последице одређене радње. (видети пресуде: Сандеј Тајмс против Уједињеног краљевства од 24. априла 1979., Силвер и др. против Уједињеног краљевства представке 5947/72; 6205/73; 7052/75; 7061/75; 7107/75; 7113/75; 7136/75 од 25.3.1983., Валенцуела Контрерас против Шпаније представка број 58/1997/842/1048 од 30. јула 1998. и пресуда Малоне против Уједињеног Краљевства представка број 8691/79) од 2.8.1984. год.).

Полазећи од наведеног, апелујем на све народне посланике да непристрасно размотре аргументе Повереника у вези са предлогом овог закона (мишљење Повереника доступно је на његовој званичној веб презентацији (www.poverenik.rs/images/stories/dokumentacija-nova/misljenja2018/Nacrt_ZZPL-MPravde.pdf)), односно да бар као минимум минимума амандманима обезбеде одговарајућу корекцију члана 40 Предлога закона.

